

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7633/2023
25.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стојан Д. Ђокић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Лалковић, адвокат из ..., ради стицања у брачној заједници, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3139/22 од 08.12.2022. године, у седници одржаној 25.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3139/22 од 08.12.2022. године и Вишег суда у Јагодини П 31/21 од 30.09.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3139/22 од 08.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Јагодини П 31/21 од 30.09.2022. године којом је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име стицања у брачној заједници исплати износ од 45.000,00 швајцарских франака у динарској противвредности са законском затезном каматом по Закону о висини стопе затезне камате коју рачунати на РСД на дан исплате, почев од дана подношења тужбе па до коначне исплате као неоснован и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 274.900,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца и тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена је одговорила на ревизију тужиоца.

Испитујући побијану одлуку у границама прописаним чланом 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку од 14.10.1979. године до 30.06.2020. године када је брак разведен. Од 1981. године супружници су на привременом раду у Швајцарској где су обоје били запослени и где су обоје остварили право на тзв. „пензиону касу“. Тужилац, који је стекао право на инвалидску пензију, уз инвалидску пензију на свака три месеца добија и исплату из тзв. „пензионе касе“. Тужена је дала отказ и напустила Швајцарску 31.03.2019. године, због чега јој је износ тзв. „пензионе касе“ од укупно 127.313,70 швајцарских франака, односно по одбитку пореза 118.000,00 швајцарских франака, у периоду од априла 2019. године па до 25.11.2019. године исплаћиван на њен рачун у Швајцарској. С обзиром да је имао овлашћење да преузима тај новац тужилац је туженој исплатио укупно 90.000,00 швајцарских франака. Према тврдњи тужиоца преостали износ (преко 90.000,00 швајцарских франака до исплаћених 118.000,00 швајцарских франака) парничне странке су утрошиле на живот у заједници. Њиме је плаћана станарина за стан у Швајцарској, враћени су заједнички дугови и други трошкови. Тужена ће када напуни 65 година живота остварити право на швајцарску старосну пензију.

На основу овако утврђеног утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да износ који је туженој исплаћен из тзв. „пензионе касе“ не представља заједничку имовину брачних другова у смислу члана 171. Породичног закона, већ је лично право тужене које је остварила по основу свог, личног рада у Швајцарској и представља њену личну уштеду због чега су одбили захтев тужиоца за исплату 45.000,00 швајцарских франака на име половине новца, као његовог удела у стицању заједничке имовине супружника а који је тужилац, по овлашћењу тужене подигао са рачуна у Швајцарској на који су јој исплаћивана средства из тзв. „пензионе касе“.

Основано се ревизијом тужиоца указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према одредби члана 168. Породичног закона посебна имовина сваког супружника је она која је стечена пре брака, али се сматра да је посебна имовина и она стечена у току брака деобом заједничке имовине, наслеђем, поклоном или други правним послом којим се прибављају искључиво права, док је према одредби члана 171. истог закона заједничка имовина она имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку. Из ових одредби произилази да је посебна имовина целокупна имовина сваког супружника која није обухваћена правним режимом заједничке имовине. Посебна имовина обухвата како имовину која је стечена пре склапања брака, тако и имовина која се стиче током трајања брака али не радом, док је заједничка имовина она имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку. У заједничку имовину улазе поред имовине коју су супружници стекли радом у току трајања њиховог заједничког живота у браку и, између осталог, накнаде које су добијене за рад супружника а не представљају зараду. Како је у поступку утврђено да су парничне странке од 1981. године па до престанка заједнице живота живели и радили у Швајцарској, да су од тог рада остварили права на пензију па и право на исплату средстава из тзв. „пензионе касе“ (која постоји у Швајцарској као посебни институт пензионог права) то је ради оцене да ли овај приход

тужене представља заједничку имовину супружника потребно разјаснити правну природу тог примања.

Потребно је разјаснити да ли средства која се исплаћују из тзв. „пензионе касе“ улазе у корпус средстава која се остварују по основу рада, попут отпремнине како то тврди тужилац, или се пак ради о примању које је њена посебна имовина како тврди тужена. Ово из разлога што би за случај да се ради о давању које лице оствари по основу рада и уплаћивања пензионих доприноса и које се остварује у случају одласка у пензију, пре него што се испуне услови за старосну пензију тај износ представљао заједничку имовину странака у смислу члана 171. Породичног закона. За случај да средства тзв. „пензионе касе“ нису стечена издвајањима од средстава стеченим радом за време заједнице живота супружника већ улагањем посебне имовине тужене тада би она представљала посебну имовину тужене у смислу члана 168. Породичног закона. Стога је потребно разјаснити из којих средстава је тужена вршила уплате у тзв. „пензиону касу“ како би се утврдило да ли се ради о заједничкој имовини бивших супружника у ком случају би тужилац имао право на удео у њима сходно свом доприносу њиховом стицању.

Уколико суд утврди да се ради о заједничкој имовини бивших супружника, овде парничних странака имаће у виду и чињеницу да је у току и парница за деобу друге, заједнички стечене имовине па ће оценити да ли постоје разлози због којих је учешће у стицању овде спорне имовине другачије у односу на осталу заједничку имовину.

Истовремено је укинута и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

Из свих наведених разлога, применом члана 416. став 2. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**